

Detta är en utskrift från från Göteborgs-Posten.

STÄNG

Utskriftversion av: <http://www.gp.se/nyheter/debatt/1.2067142-vad-ska-ersatta-vara-gamla-karnkraftverk->

Publicerad 25 september 2013

Uppdaterad 1 oktober 2013

Bild: Per Wahlberg

Framtidens energisystem

Vad ska ersätta våra gamla kärnkraftverk?

Förnybara energislag billigare än ny kärnkraft. Politiska besked brådskar.

Vi i den förnybara sektorn står redo att bidra i omställningen till ett nytt hållbart energisystem. Men för att nödvändiga investeringar ska komma till skott i tid, krävs tydlighet om den politiska viljeriktningen, skriver bland andra Lars André, Svensk Solenergi.

När Socialdemokraternas ekonomiskpolitiska talesperson Magdalena Andersson förra veckan gav beskedet att partiet vill ersätta kärnkraften med förnybar energi blev både gensvaret och motelden kraftig. När svallvågorna lagt sig kommer en central fråga för

Sveriges tillväxt och jobb likväl att kvarstå – hur ska framtidens energisystem se ut? För oss i den förnybara industrin är svaret glasklart, men ett tydligt politiskt besked brådskar.

Sedan förra året har vi partier både till höger och vänster som tydligt tagit ställning för ett energisystem baserat på 100 procent förnybara energikällor. Det är glädjande att även Socialdemokraterna ansluter sig och lämnar besked om hur de ser på framtidens energiförsörjning.

För alldeles oavsett vad man tycker om kärnkraften står vi inför fullbordat faktum – de svenska kärnkraftreaktorerna kommer snart att falla för åldersstrecket. Drygt 60 TWh, 40 procent av Sveriges elproduktion, behöver ersättas inom 10-20 år. Med vad kan diskuteras, men det är odiskutabelt så att investeringar i ny produktion måste ske, trots ökad energieffektivisering och de senaste årens kraftfulla utbyggnad av vindkraft och bioenergi. Därför brådskar investeringsbesluten. Energiprojekt är inga sprintlopp.

100 procent förnybart bäst

När International Energy Agency lämnade sin översyn av den svenska energisektorn i vintras fanns få punkter att anmärka på. Det fanns egentligen bara en. Det gällde den nuvarande kärnkraften och vad den ska ersättas med. What are you going to do? frågade sig IEA.

För ett exportberoende land som Sverige, med en stor elintensiv industri som är känslig för höga elpriser och behöver stabila elleveranser, är svaret att vi ska ha det energisystem som är både ekonomiskt och miljömässigt mest hållbart. Utifrån dessa kriterier pekar allt entydigt mot att vi kommer att gå mot ett 100 procent förnybart energisystem. Variationen i den förnybara produktionen samspelar väl med den nordiska vattenkraften och en närmare sammankoppling till våra grannländer ger systemet den stabilitet som basindustri och elkunder kan förvänta sig.

Förnybara energikällor är i dag de mest miljö- och kostnadsmässigt effektiva och med teknikutveckling som går i en rasande takt fortsätter kostnadskurvorna att pressas nedåt. Allt talar för att en utbyggnad av de förnybara energislagen kan göras till en mindre kostnad än för ny kärnkraft. Detta ger elkunderna lägre, inte högre, elpriser.

Svårt uppskatta kostnader

Mellan 2008 och 2011 sjönk kostnaden för solceller med hela 70 procent och vindkraften har ökat sin effektivitet med 30 procent på fem år. Kostnaden för vindkraftsproduktion är relativt enkel att beräkna och den sjunker snabbt i takt med teknikutvecklingen.

För kärnkraften gäller det omvända förhållandet. Kostnaden för ny kärnkraft är mycket svår att uppskatta och de få reaktorer som byggts har dragits med kraftiga förseningar och stora kostnadsökningar. Den finska reaktorn Olkiluoto 3 är ett varnande exempel, vars byggtid har mer än fördubblats och vars kostnad stigit från 2,5 miljarder Euro till 6 miljarder Euro. Hittills. Den är ännu inte färdigbyggd.

Det förnybaras konkurrensfördelar gentemot kärnkraften blir också tydlig i en

granskning av den faktiska utbyggnaden den senaste femårsperioden i EU och världen. Vindkraften växer 20 gånger så snabbt som kärnkraften globalt sett och i EU har det inte installerats någon ny kärnkraft alls medan vindkraften vuxit med nästan 50 GW.

Vi står redo

Vi i den förnybara sektorn står redo att bidra i omställningen till ett nytt hållbart energisystem. Men för att nödvändiga investeringar ska komma till skott i tid, krävs tydlighet om den politiska viljeriktningen. Alla investerare, oavsett om det handlar om förnybart eller kärnkraft, behöver långsiktigt stabila spelregler för att kunna ta investeringsbeslut för stora energiprojekt. En bred energiöverenskommelse i motsats till nuvarande politiska låsningar är därför viktigt för både investerare, elkunder och svensk industri.

De som värnar om rimliga energipriser och svenska företags konkurrenskraft borde inte oroa sig för utbyggnaden av förnybart i sig, utan för att det går alldeles för långsamt!

Pär Börjesson, Agendum Energi,

Johan Ehrenberg, Egen El

Oskar Englund, Ekologistas

Hans Nilsson, Energieffektiviseringsföretagen

Birgitta Govén, Energirådgivarna

Pontus Löfstrand, EWT

Annika Jacobsson, Greenpeace

Svante Axelsson, Naturskyddsföreningen

Linda Burenius Magnusson, O2

Johanna Lakso, PUSH Sverige

Anders Wijkman, Romklubben

Lars Andrén, Svensk Solenergi

Johanna Olesen, Svensk Vindkraftförening

Lena Lindahl, Sustainable Sweden Association

Göran Bryntse, SERO

Maria Röske, wpd